

Fylkesmannen i Oppland

- er Kongens og regjeringens representant i fylket
- skal formidle regjeringens politikk
- skal bidra til å samordne statlig forvaltning i fylket til beste for kommunene
- er rettssikkerhetsmyndighet, altså klage- og tilsynsmyndighet på en rekke velferdsområder som forvaltes av kommunene
- skal som regjeringens representant ta de initiativ som er påkrevd til beste for fylket
- skal holde sentrale myndigheter orientert om viktige spørsmål i fylket

Fylkesmannen i Oppland

- er administrativt underlagt Kommunal- og moderniseringspartementet

Fylkesmannen i Oppland

- har ca. 140 medarbeidere
- har et årlig budsjett på ca 93 mill. kroner

Fylkesmannen i Oppland har følgende avdelinger:

- Landbruksavdeling
- Helse- og sosialavdeling
- Miljøvern avdeling
- Oppvekst- og utdanningsavdeling
- Administrasjonsavdeling

- Samordnings- og beredskapsstab

Årlige kostnader til helse- og omsorgstjenester for en pasient med demens:

358 000 kroner

For Norge en total kostnad på 28 milliarder kroner per år.

KILDE: Alderspsykiatrisk forskningscenter

Fylkesmannen i Oppland

Besøksadresse Gudbrandsdalsvn. 186, Lillehammer

Postadresse Postboks 987, 2626 Lillehammer

Telefon 61 26 60 00

E-post fmoppost@fylkesmannen.no

Nettsted www.fylkesmannen.no/oppland

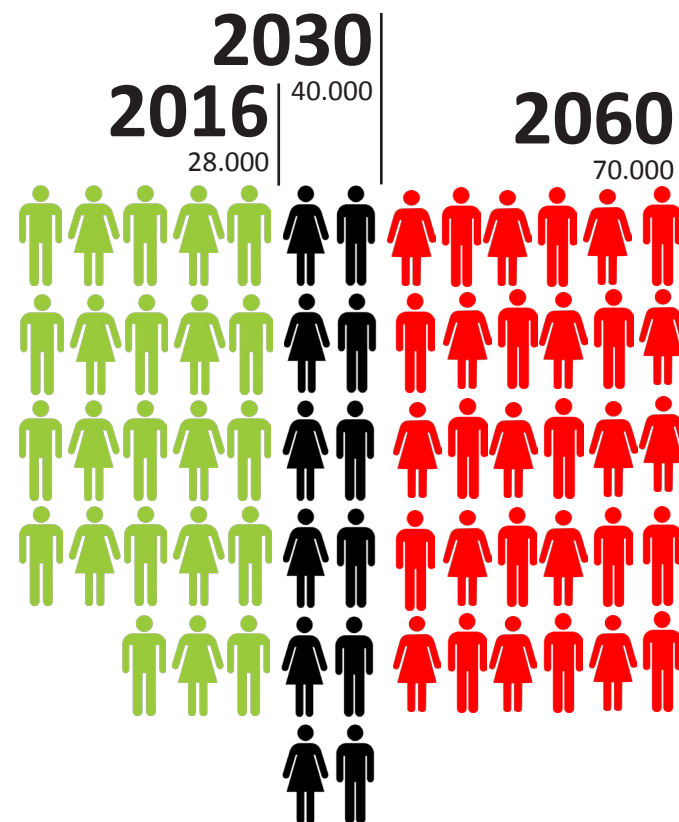
www.facebook.com/fylkesmannenoppland

[Blogg: www.fylkesmannenoppland.wordpress.com](http://www.fylkesmannenoppland.wordpress.com)

[Filmer: www.youtube.com/fylkesmannenoppland](http://www.youtube.com/fylkesmannenoppland)

[Twitter: http://twitter.com/fylkesmannenopp](http://twitter.com/fylkesmannenopp)

DEMENS-"BØLGEN" NÅR OSS. Demens er en sykdom som rammer den enkelte sakte, men ubønnhørlig. Familie, venner og nærmiljø blir påvirket. Stadig flere får demens - og behovet for sykehjemsplasser til denne gruppa øker dramatisk.

Demensplasser i sykehjem nå
28.000

Økt behov 2016 - 2030
12.000

Økt behov 2030 - 2060
30.000

Symptomene starter

Det er de vanskelig årene da hverken den sykdomsrammede, pårørende eller andre skjønner hva som er galt. Derfor angår demens samfunnet utenfor helsefaglige miljøer.

Diagnose blir stilt

3 år

Fra diagnosestilling til innleggelse på institusjon går det tre år. Her er muligheten for å gi hjelp til et verdig liv til stede.

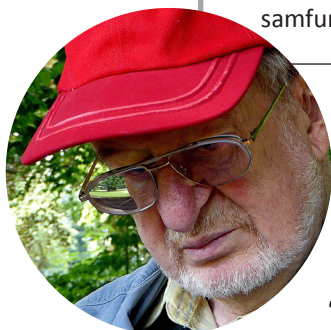
Innleggelse på institusjon

6 år

Gjennomsnittlig varighet i opphold på institusjon er to år.

8 år

KILDE: Alderspsykiatrisk forskningscenter

Den snikende sykdommen

Demens er en fellesbetegnelse på flere beslektede tilstander som fører til gradvis økende svinn av nerveceller og tap av funksjoner som hører hjernen til.

På grunn av dette utvikles gradvis de typiske kjennetegnene med reduserte kognitive funksjoner, svekket kontroll over følelseslivet og etter hvert sviktende funksjonsevne.

Svekket hukommelse er oftest det første tegnet.

KILDE: Norsk Helseinformatikk.

Av fylkesmann Sigurd Tremoen
(Dette er redigert utdrag av et innlegg på en konferanse om demens.)

Demens er en samfunnsutfordring, ikke bare en helseutfordring.

Alderspsykiatrisk forskningscenter benytter et anslag fra «Alzheimer Europe» på 78.000 personer med demens i Norge. Tar vi med de nærmeste pårørende er antall personer som er berørt av sykdommen anslått til nærmere 350.000. Dette er med andre ord et vesentlig problem for mange mennesker og i mange familier.

Forekomst av demens øker med økende alder og de aller fleste med demenssykdom er 65 år eller eldre. Når vi så vet at antallet eldre øker eksplodivt i tida framover og forutsetter at forekomsten av demens holder seg på samme nivå som i dag, vil antallet som har demens fordobles fram mot 2040.

Altså er det et økende samfunns-

problem. Jeg er bevisst på ikke å kalle det helseproblem, for en demensrammet får jo ikke sykdommen «over natta», men er i årevis en del av vanlig samfunnsliv mens sykdommen sakte, men sikkert, rammer.

I en forskningsrapport har Alderspsykiatrisk forskningscenter beregnet de årlige kostnadene til helse- og omsorgstjenester for pasienter med demens til 358.000 kroner per person – for Norge en total kostnad på 28 milliarder kroner per år.

Det vil trolig være behov for cirka 40.000 sykehjemsplasser for personer med demens i 2030 og 70.000 i 2060, mot 28.000 i dag.

Jeg er alltid litt redd for at de store tallene skal skygge for at det er enkeltpersonene som fortjener å bli sett og hjulpet av samfunnet, men det eksplodivt økende antallet er en viktig grunn til at vi hele tida må tenke nytt. Vi må se på systemer og ordninger, og vi må sikre at ny forskning og kunnskap når frem til både fagfolk og beslutningstagere.

Men målet er stadig å sikre at den enkelte demenspasient og pårørende får den hjelp og støtte de har krav på.

«Demensplan 2020», myndighetenes satsing på feltet, beskriver noen viktige strategiske grep.

Planen setter søkelyst på selvbestemmelse, involvering og deltakelse fra den som blir rammet.

Svært mange med demens opplever å bli satt på sidelinjen og blir ofte «snakket over hodet på», ikke tatt med på råd eller avgjørelser som er viktig for deres fremtid. Det er også viktig for personer med demens at de opplever respekt og verdighet og innflytelse over sitt eget liv.

Planen setter søkelys på forebygging. Det har gjennom tidene vært lansert mange forebyggende tiltak som blant annet ulike sorter vin. Den siste forskningen tilsier at det som er «bra for hjertet er også bra for hjernen» - med andre ord: «spis sunn mat og begynn å trim.»

I planen understrekes viktigheten av aktivitet, mestring og avlastning. Det er fortsatt et mål at alle kommuner bør tilby et dagtilbud til personer med demens, og at kapasiteten skal øke betydelig.

Stortinget har bevilget nærmere 300 millioner kroner til etablering av nye dagaktivitetsplasser i kommunene, noe som vil kunne gi rundt 5.000 personer med demens et dagtilbud deler av uken, noe som er viktig både for de med demens og pårørende.

Demensplanen legger spesielt vekt på å styrke de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Svært mange har i høringsuttalelsene sagt at de savner en kontaktperson i kommunen, en koordinator, som kan gi informasjon om tilbud som finnes - veiledning og støtte. I Oppland er det 17 kommuner som har demens-team og/eller demenskoordinator, viste en kartlegging i 2014.

Fortsatt står altså mye arbeid foran oss.